

Dorpsontwikkelplan Keppel en Eldrik

Eindconcept 11 mei 2025 (laatst bijgewerkt door Rick)

VOORWOORD

PM voorwoord voorzitter + vermelden verlies van werkgroep lid Eric (idee?)

Inleiding

Voor u ligt het ontwikkelingsplan (eindconcept) van de Dorpsraad Keppel en Eldrik. Dit plan is opgesteld door leden van de werkgroep.

De werkgroep biedt dit dorpsontwikkelingsplan aan als advies en voorstel. Het is aan het bestuur en de algemene ledenvergadering van de Vereniging Dorpsraad Keppel en Eldrik om het plan vast te stellen en de uitvoering verder vorm te geven.

De werkgroep adviseert om het Dorpsontwikkelingsplan jaarlijks te evalueren en waar nodig bij te stellen. Zo blijft het plan actueel, kunnen afgeronde acties worden afgesloten, en is er ruimte om nieuwe acties toe te voegen.

Aanleiding

Er zijn diverse aanleidingen om een nieuw dorpsontwikkelingsplan te maken voor onze woon- en leefomgeving.

Ten eerste zijn de huidige dorpsplannen voor Hoog-Keppel, Laag-Keppel en Eldrik opgesteld in 2010 en daarmee duidelijk gedateerd. Sindsdien hebben veel ontwikkelingen plaatsgevonden en spelen inmiddels tal van andere thema's die om antwoorden vragen.

Ook heeft de gemeente Bronckhorst in het kader van de Omgevingsvisie en hieraan gekoppelde participatie aan alle dorpsraden gevraagd om voor de eigen dorpen een dorpsontwikkelingsplan op te stellen. Hiermee is voor de gemeente Bronckhorst duidelijk wat de visie, ideeën en wensen vanuit de lokale gemeenschap zijn en kan zij hier actief op inspelen.

Tot slot heeft de dorpsraad zelf ook behoefte aan een nieuwe en toekomstgerichte visie op onze dorpen en omgeving. Enerzijds om uitvoering te geven aan nieuwe projecten en activiteiten te starten. Anderzijds om pro-actief te kunnen reageren op ontwikkelingen die op ons afkomen.

Al deze zaken vragen om een nieuw plan waarmee we de komende jaren weer op volle kracht vooruit kunnen.

Doelen

Het dorpsontwikkelingsplan kent de volgende doelen:

- Het vastleggen van de visie van de inwoners op hun woon- en leefomgeving en dit uitdragen naar andere partijen
- Een basis leggen voor en richting geven aan lokale projecten en activiteiten door en voor inwoners
- Inspireren en activeren van inwoners om actief aan de slag te gaan met het verbeteren van de woonomgeving
- Het vormen van een leidraad voor gesprekken met gemeente Bronckhorst

Afbakening

Het dorpsontwikkelingsplan gaat over onze woon- en leefomgeving in al zijn hoedanigheden. Dus niet alleen fysiek (wegen, groen, bebouwing, landelijk gebied) maar ook sociaal (samenhang, ontmoeten, gezondheid). We concentreren ons hierbij op de dorpen Eldrik, Hoog-Keppel en Laag-Keppel inclusief het omringende buitengebied. Onderstaande afbeelding geeft de ruimtelijke grenzen van het plan aan.

We hebben hierbij de historische gemeentegrens van de vroegere gemeente Keppel en Eldrik (1825) als uitgangspunt genomen en aangepast naar een geografisch logische actuele begrenzing.

Het dorpsontwikkelingsplan geldt voor de periode 2025-2035 en loopt daarmee samen op met de gemeentelijke Omgevingsvisie 2035. Als ontwikkelingen daarom vragen, stellen we het plan tussentijds bij zodat het up-to-date blijft.

Status

Het dorpsontwikkelingsplan heeft geen juridische status. Wel dient het als leidraad voor besluiten vanuit de dorpsraad.

Het plan wordt op een nader te bepalen datum tijdens de algemene ledenvergadering van de Vereniging Dorpsraad Keppel en Eldrik vastgesteld.

Proces van totstandkoming en participatie

De afgelopen 2 jaar heeft de hiervoor opgerichte werkgroep gewerkt aan het samenstellen van het dorpsontwikkelingsplan. Per thema is alle beschikbare informatie verzameld en zijn kansen, knelpunten en ontwikkelingsrichtingen in beeld gebracht. Dit is gedaan door het lezen van de diverse overheidsplannen, het houden van interviews en voeren van zowel gesprekken als het uitvoeren van analyses.

Tijdens een inloopavond (30 november 2023) zijn de eerste uitkomsten gepresenteerd aan de inwoners en zijn tal van aanvullingen en ideeën aangedragen. Op basis hiervan heeft de werkgroep de concept-visie en werkwijze verder vormgegeven en tijdens een algemene ledenvergadering (14 november 2024) nogmaals gepresenteerd en reacties opgehaald.

Tot slot is alle informatie samengevoegd naar het voorliggende dorpsontwikkelingsplan.

1. Algemene visie

In dit hoofdstuk leggen we onze toekomstvisie voor Keppel en Eldrik vast. Deze visie geeft géén vastomlijnd beeld waar we precies willen staan in 2035. Wat we wel doen is, schetsen aan welke 'waarden' we als gemeenschap belang hechten: hoe gaan we deze behouden, versterken en verder ontwikkelen? Kortom: welke koers zetten we in, hoe gaan we om met nieuwe ontwikkelingen en hoe maken we keuzes?

Waar staan we nu?

We hebben een beeld van mooi wonen in het groen, een rustig voortkabbelende Oude IJssel, het oude dorpskerkje op de brink in Hoog-Keppel, het kasteel en de watermolen van Laag-Keppel, de akkers en de boerderijen van Eldrik, de lanen en uitgestrekte bossen, de landgoederen, de golfbaan en het fraaie buitenzwembad en een multifunctionele sporthal met een gezellig café. Het is de plek waar we wonen en werken, samen met onze burens, vrienden en bekenden. Waar we samen - spontaan of georganiseerd - actief zijn, zoals bij het Volksfeest, de intocht van Sinterklaas of Proef Keppel.

Er is ook een andere kant. We zien veel op ons afkomen, dingen die soms moeilijk met elkaar door één deur kunnen. Voorbeelden: de landbouw in de knel, (te) drukke wegen, vergrijzing van de inwoners, weinig betaalbare woningen, voorzieningen die onder druk staan, tekort aan vrijwilligers, effecten van klimaatverandering (te heet, te droog, te nat), afnemende gezondheid, toenemende eenzaamheid, een verschrompeld landschap en een alarmerende vermindering van biodiversiteit.

Welke koers gaan we volgen?

Al deze onderwerpen vragen om aandacht. Oplossingen moeten daarom zorgvuldig worden geformuleerd en afgewogen om te zorgen dat Keppel en Eldrik in de toekomst ook die fijne, prettige plek zal blijven om te leven, wonen en werken.

Om dit voor elkaar te krijgen is continu aandacht nodig. We kunnen hiervoor niet alleen naar anderen kijken, zoals de gemeente, de provincie of wie dan ook. Wij zullen zelf de koers moeten bepalen vanuit herkenning van onze behoeften, belangen en wensen.

Dit maakt dat we kiezen om het volgende motto centraal te stellen:

Hoe pakken we het aan?

Afwegen van waarden. Bij elke ingreep streven we naar een betere balans tussen onze gemeenschappelijke waarden, waarbij de uiteindelijke meerwaarde voor de

gemeenschap altijd centraal staat..

Bij het innemen van een standpunt over nieuwe ontwikkelingen, kansen of ideeën stellen we ons steeds de volgende vragen:

‘Wat winnen we erbij als hele gemeenschap?’

‘Hoe zorgen we dat alle leden van onze gemeenschap er wel bij varen?’.

De vijf kernwaarden. Bij alles wat we doen en aanpakken stellen we de volgende vijf waarden centraal:

- **Gemeenschapszin:** de zin om contact te maken, om samen iets te ondernemen, open te staan voor elkaar, elkaar te helpen, betrokkenheid met elkaar en onze omgeving.
- **Leefbaarheid:** een prettige, gezonde sociale en fysieke leefomgeving, geworteld in en voortbouwend op de historie. Een plek waar het goed toeven is, niet alleen voor mensen, maar ook voor de omringende natuur met alle flora en fauna.
- **Verbinding:** de sociale relaties met elkaar en met de dorpskernen onderling, en ook de fysieke verbindingen met het omringende landschap.
- **Welvaart:** de materiële welvaart, oftewel, de mogelijkheid om in onze behoefte te kunnen voorzien, een prettig leven met bestaanszekerheid voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Immers; de economische activiteiten en financiële draagkracht leggen de basis onder een gezonde gemeenschap met voorzieningen.
- **Welzijn:** het welbevinden van de inwoners: gezondheid, milieu, veiligheid en sociale cohesie. De kwaliteit van het leven, hier en nu, voor onszelf, maar ook voor toekomstige generaties.

Hoe kan het gaan werken?

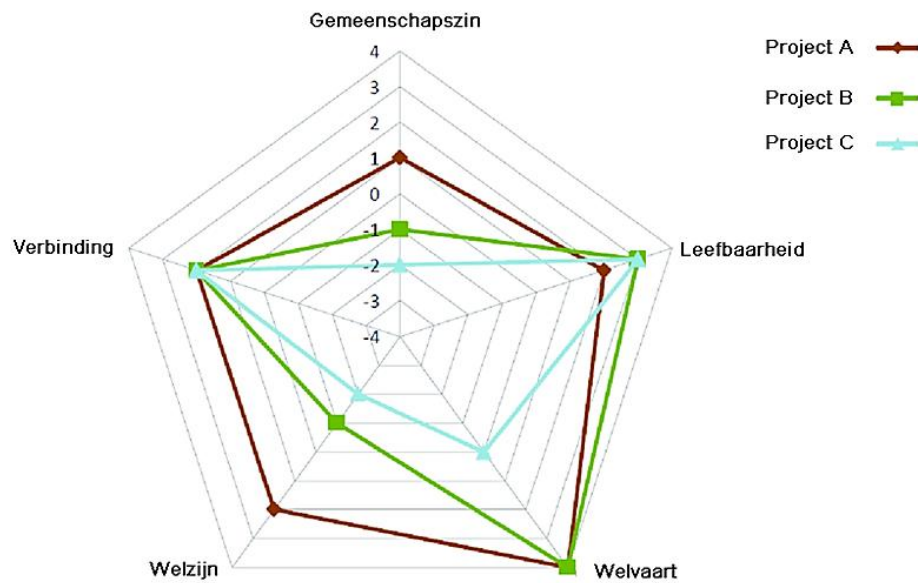
We zorgen dat nieuwe ontwikkelingen en activiteiten zodanig op elkaar inwerken dat ze elkaar versterken. Dan wordt één plus één veel meer dan twee.

Wat voorbeelden. Nieuwe, betaalbare woningen of alternatieve woonvormen zorgen ervoor dat Keppel en Eldrik toegankelijk wordt voor jonge, ondernemende, omgevingsbewuste inwoners. Toename van het aantal inwoners helpt om voorzieningen in stand te houden en de levendigheid te behouden. Met een gevarieerde mix van leeftijdsgroepen is de zorg voor oudere inwoners gemakkelijker lokaal te regelen. We kunnen samen werken aan duurzame energieopwekking en energieopslag. De baten van de investering kunnen we inzetten ter verbetering van ons woongebied.

Natuur- en landschapsherstel, recreatieve routes en lokale voedselproductie leiden tot nieuwe verdienmodellen in de landbouw. Een groene, afwisselende, natuurrijke omgeving is nodig voor klimaatadaptatie en biodiversiteit. Dat trekt recreanten en kleinschalige bedrijvigheid aan. Het nodigt uit om buiten te bewegen en elkaar te ontmoeten, hetgeen goed is voor onze mentale en fysieke gezondheid. Onze gezondheid kan worden ondersteund door te werken aan verkeersluwe, veilige wegen in de dorpen en de drukte op de doorgaande verbindingen beter te reguleren. Dorpen zonder drukke wegen vergroten de leefbaarheid en maakt het ontmoeten van dorpsgenoten makkelijker. Dat is goed voor de gemeenschapszin.

Welk instrument gebruiken we?

Om de betekenis van nieuwe ontwikkelingen voor de verschillende waarden helder in beeld te brengen, maken we gebruik van het 'spinnenweb'. Dit spinnenwebmodel visualiseert hoe de waarden 'Leefbaarheid', 'Verbinding', 'Gemeenschapszin', 'Welvaart' en 'Welzijn' van Keppel en Eldrik terugkomen in een nieuwe ontwikkeling. Hiermee wordt de totale meerwaarde van het project voor de gemeenschap in één oogopslag zichtbaar.

Uitwerking per thema

In de volgende hoofdstukken geven we per thema een uitwerking van deze visie. We hebben gekozen voor de volgende thema's

- Wonen
- Gezondheid en Welzijn
- Groen, Natuur en Landschap
- Mens en Omgeving
- Landbouw
- Verkeer en Mobiliteit
- Energietransitie

Voor elk thema benoemen acties en projecten die we kunnen oppakken en tot uitvoering kunnen brengen.

2. Wonen

Wat verstaan we eronder?

Wonen is een basisrecht voor jong en oud, voor de (on)afhankelijken, voor de oorspronkelijke bewoners en voor de nieuwkomers. Wonen in vitale kernen betekent meer dan dat. Het gaat om sociale cohesie, klimaatvriendelijk wonen, en over een gezonde leefomgeving.

De realiteit in Keppel en Eldrik is helaas anders. Een vergrijzende bevolking, die woont in vaak te grote, niet-energiezuinige huizen. Jongeren, die geen betaalbare woning kunnen vinden en bij de ouders blijven inwonen of naar elders verhuizen. Gezinnen, die niet kunnen doorstromen en blijven wonen in te krappe huizen. Ook bieden we hiermee geen plek voor juist diegenen die de gemeenschap een nieuwe impuls zouden kunnen geven: ze trekken weg of komen hier überhaupt niet wonen. Een vicieuze cirkel, die uiteindelijk niet bijdraagt aan de ontwikkeling van vitale kernen.

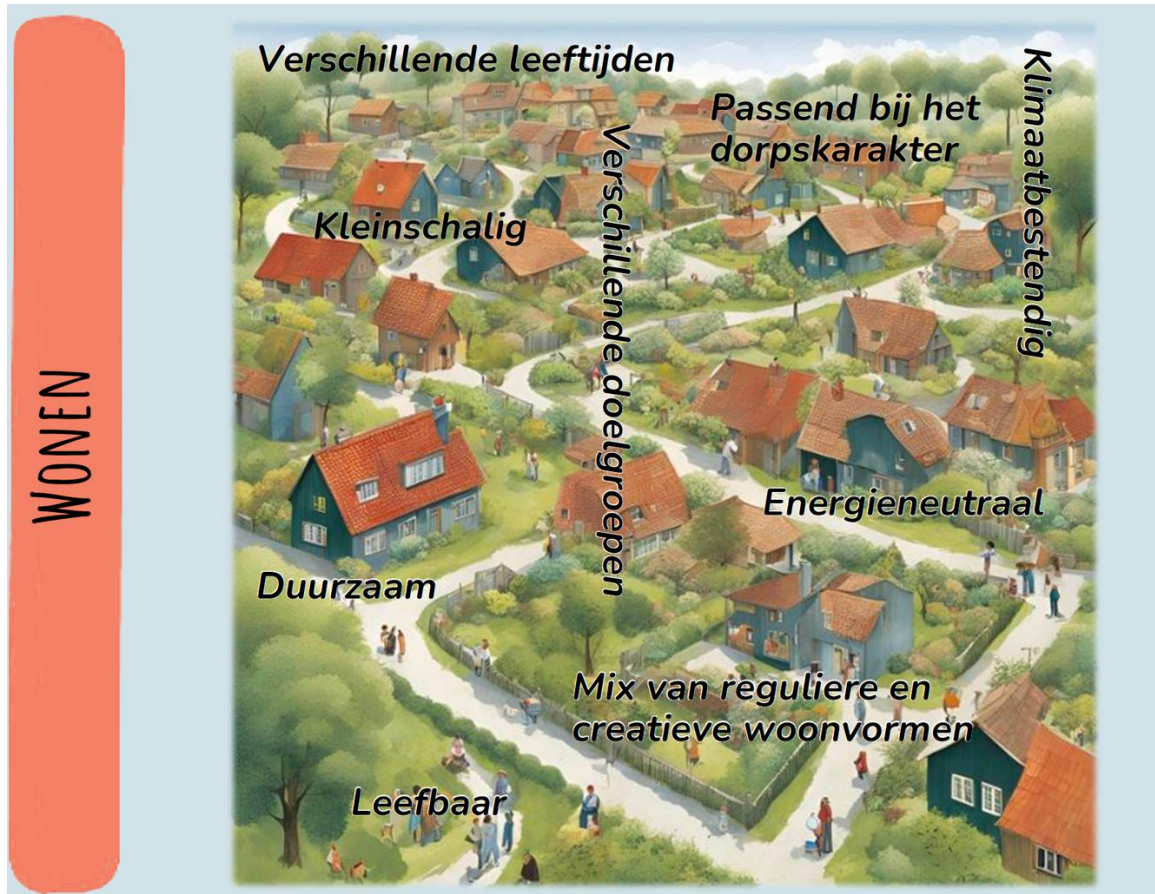
Dit kan en moet anders. Wonen in Keppel en Eldrik betekent creatieve oplossingen vinden voor de behoeften van de bewoners en van nieuwkomers. Of het nu om een starterswoning gaat, een doorgroe- of een seniorenwoning, in Keppel en Eldrik is er plaats voor. Woningsplitsing, collectieve woonvormen, wonen in het groen of op het water, Keppel en Eldrik heeft en biedt de mogelijkheden.

Wat zeggen de inwoners?

- *“We willen graag geschikte huizen voor zowel jonge mensen, oude mensen als gezinnen”*
- *“Wonen met oog met elkaar”*
- *“Zorg dat er betaalbare woningen zijn voor jongeren. Hiermee houden we de dorpen leefbaar! Alle verenigingen, tradities, feesten maar ook onze mooie omgeving wordt zo in stand gehouden.”*

Wat willen we bereiken?

De manier waarop we wonen zorgt voor meer contact tussen mensen, maakt onze dorpen leefbaar en duurzaam. In Keppel en Eldrik willen we huizen die aantrekkelijk zijn voor verschillende soorten mensen. We geven ruimte aan nieuwe en creatieve woonvormen die passen bij het kleinschalige en gevarieerde karakter van onze dorpen. Bij de bouw van nieuwe huizen richten we ons op het aantrekken van een brede groep woningzoekenden.

Wat is onze inzet?

1. We willen meer verschillende mensen in de buurt door de woningvoorraad aan te passen aan de woonbehoeften van verschillende leeftijden en doelgroepen.
2. We gaan het samenleven stimuleren met nieuwe en creatieve manieren van wonen.
3. We letten bij het bouwen van nieuwe huizen erop dat ze goed zijn voor het klimaat en geen energie verspillen.

Wat gaan we doen?

1. Woningvoorraad:
 - a. Kijk welke huizen er nu zijn en wat voor woningen (toekomstige) bewoners nodig hebben. Zo krijg je een goed beeld van de huidige situatie en de wensen.
 - b. Maak samen met andere werkgroepen een plan voor hoe we de bestaande huizen beter kunnen gebruiken én of er nieuwe woningen nodig zijn. Probeer te

zorgen dat mensen kunnen doorstromen naar een woning die bij hen past, en denk ook aan ondernemers die graag vanuit huis willen werken.

2. Vernieuwende en creatieve woonvormen:
 - a. Zoek uit welke woonvormen goed passen bij het karakter van onze dorpen en aansluiten bij de vijf belangrijkste waarden die we belangrijk vinden.
 - b. Werk samen met andere werkgroepen aan een plan voor creatieve woonvormen op de oude sportvelden van HC'03 in Hoog Keppel. Zorg ervoor dat in het plan onze drie belangrijkste doelen samenkomen.
 - c. Bedenk een plan voor andere vormen van wonen in Eldrik, zoals kleine huisjes ('uuthuskes'), het splitsen van woningen of woonplekken in het landschap waar mensen te gast zijn.
3. Energie-neutraal en klimaatbestendig bouwen:
 - a. Kijk welke slimme en vernieuwende ideeën er al zijn in de Achterhoek en daarbuiten, en maak daar gebruik van.
 - b. Maak samen met andere werkgroepen een plan om nieuwe woningen energiezuinig en bestand tegen het veranderende klimaat te bouwen.

4. Gezondheid en welzijn

Wat verstaan we eronder?

Gezondheid en welzijn in Keppel en Eldrik betekent dat iedereen samenwerkt om een fijne plek te maken voor alle inwoners. Dit betekent dat er aandacht is voor lichamelijke gezondheid, sociale contacten, een prettige leefomgeving en een gevoel van betekenis. Door op deze manier samen te werken, ontstaat een gemeenschap waar mensen niet alleen gezonder zijn, maar ook meer tevreden en gelukkig leven. Momenteel vormt de toenemende vergrijzing in ons dorp een bedreiging voor het lichamelijk en mentaal welzijn van onze inwoners, doordat de druk op zorgvoorzieningen groeit en mogelijkheden om actief mee te doen aan het dorpsleven afnemen. Onze huidige leefomgeving moet verder verbeteren ter ondersteuning voor een gezonde leefstijl en sociale contacten. Door de groeiende kloof tussen zorgvraag en zorgaanbod komen zowel de kwaliteit van leven in Keppel en Eldrik als de duurzaamheid van onze gemeenschap onder druk te staan.

Wat zeggen de inwoners?

“Het behouden van jongeren leidt op langere termijn tot welzijn”

“Zorg ook, als mantel, voor je oudere buren.”

“Sociale activiteiten zijn belangrijk. Zwembad is een belangrijke sociale ontmoetingsplek voor oudere vrijwilligers”

Wat willen we bereiken?

Inwoners van Keppel en Eldrik voelen zich lichamelijk en mentaal goed en gezond. Ze zitten lekker in hun vel, zijn actief, hebben sociale contacten en genieten van een fijne leefomgeving.

GEZONDHEID & WELZIJN

Wat is onze inzet?

1. We verbeteren het welzijn en de levenskwaliteit van inwoners door hen aan te moedigen actief te blijven en gezond ouder te worden.
2. We versterken gemeenschapszin door bewoners te betrekken bij activiteiten en sociale bezigheden.
3. We creëren een fijne leefomgeving die uitnodigt om zowel fysiek actief als sociaal betrokken te zijn.
4. We stimuleren *naoberschap*, zodat inwoners die extra hulp nodig hebben kunnen blijven meedoen in de gemeenschap.

Wat gaan we doen?

1. Welzijn en levenskwaliteit:
 - a. Ontwikkel initiatieven, met behoud van bestaande activiteiten, om (oudere) inwoners in staat te stellen actief te zijn.
2. Gemeenschapszin:

- a. Ontwikkel samen met stichting Welzijn initiatieven om mensen actief bij elkaar te brengen. Een voorbeeld: het maandelijks "Samen Tafelen".
 - b. Ontwikkel samen met vertegenwoordigers van verschillende verenigingen initiatieven om mensen actief te betrekken bij het verenigingsleven.
 - c. Ontwikkel initiatieven om niet-deelnemende inwoners actief te betrekken. Denk bijvoorbeeld aan een schuttersfeest.
3. Leefomgeving.
- a. Ontwikkel voorstellen om de omgeving beweegvriendelijk te maken. Denk aan wandelpaden, fietspaden en andere ideeën.
 - b. Ontwikkel samen met de werkgroep "Mens en Leefomgeving" voorstellen om de omgeving beweegvriendelijk en geschikt voor sociale interactie te maken. Denk aan wandelpaden door de wijken.
4. Naoberschap
- a. Maak een plan om te zorgen dat inwoners die minder goed kunnen deelnemen, toch kunnen deelnemen aan verschillende activiteiten.
 - b. Ontwikkel een programma van wensen voor een plek voor samenkomst en ontmoeting van en voor inwoners van Keppel en Eldrik. Een plek waar men elkaar kan treffen en waar activiteiten plaats kunnen vinden.

5. Groen, natuur en landschap

Wat verstaan we eronder?

Groen, natuur en landschap gaat over onze natuurlijke omgeving, zowel in de dorpen als in het buitengebied. Denk aan de straatbomen, groenplekken, de tuinen, erven, singels, knotbomenrijen, bermen, bosjes, water en oevers. Belangrijk voor ons als mensen maar ook voor de flora en fauna ('biodiversiteit') in onze woonomgeving. Wereldwijde ontwikkelingen als afname biodiversiteit, verdwijnen van groen en bomen door verstening en wijzigende klimaatomstandigheden gaan niet aan ons voorbij en hebben ook hun weerslag op onze woonomgeving.

Wat zeggen de inwoners?

"Plant meer bomen langs de straten en bescherm oude bomen in tuinen."

"We hebben een prachtige omgeving, ondersteun de landgoederen zodat ze blijven zoals ze zijn, maar maak ze wel meer toegankelijk met nieuwe wandelpaden."

"Zorg voor meer biodiversiteit: plant houtwallen en vogelbosjes aan, hang vogelkastjes op en ga natuurvriendelijk maaien"

Wat willen we bereiken?

Onze dorpen en buurtschappen zijn 'groen' met veel bomen. De kernen zijn verbonden met het omringende landschap, met de rivier, de bossen, de weilanden en de akkers. Het groen is gevarieerd en is van goede kwaliteit. Dat is van belang voor de natuur, maar ook voor onze aanpassing aan het veranderende klimaat. Het groen zorgt voor mogelijkheden om te ontspannen en draagt bij aan de leefbaarheid van onze dorpen.

Wat is onze inzet?

1. Versterken van de identiteit van onze dorpen en buurtschappen met behulp van groen.
2. Verhogen van biodiversiteit.
3. Herstel en versterking van landschappelijke waarden.

Wat gaan we doen?

1. Identiteit dorpen:

Maak per kern een vergroeningsplan met aandacht voor cultuurhistorie, biodiversiteit, klimaat, leefbaarheid en recreatief medegebruik. Dit kan goed door per kern of landschap te kiezen voor een kernachtig beeld, bijvoorbeeld 'historisch brinkdorp in een bosrijk landschap' (Hoog-Keppel), 'lommerrijk kasteelstadje tussen bos en rivier' (Laag-Keppel) en 'landschappelijk boerderijenlint in het landschap van de Oude IJssel' (Eldrik).

Concrete voorbeelden: herstel van het historische groene karakter van de brink van Hoog-Keppel, herstel van de laanbeplanting langs de Rijksweg, vergroening van de erven in het boerderijenlint van Eldrik.

2. Biodiversiteit.

Maak voorstellen voor ecologisch maaibeheer van grasvelden en bermen, voor aanleg van gevarieerde bloem- en bes-rijke beplantingen, voor vergroening van tuinen, en voor faunavoorzieningen.

3. Landschappelijke waarden.

Maak een landschapsplan met aandacht voor cultuurhistorie, biodiversiteit, klimaat, leefbaarheid en recreatief-medegebruik, in samenhang met de werkgroep landbouw. Denk aan herstel en versterking van landschapselementen, zoals bomenrijen, knotbomen, hakhout, kleine bosjes, hooilanden, oude rivierarmen en laagtes. Gezamenlijk op te pakken met het thema Landbouw.

6. Mens en leefomgeving

Wat verstaan we eronder?

De leefomgeving omvat de hele openbare buitenruimte: wegen, wandelpaden, groenperken, speelplekken, lichtmasten, bankjes, borden, bushokjes....

Kortom alle voorzieningen in onze omgeving waar we gebruik van maken en die helpen om onze woonomgeving geschikt te maken, om ons veilig voort te bewegen, te ontmoeten, te spelen, zelfvoorzienend te zijn, te wandelen en andere activiteiten. Om dit blijvend te kunnen blijven doen, is voortdurende aandacht nodig voor onderhoud, renovatie en (soms) het toevoegen van nieuwe voorzieningen.

Met name het inspelen op het wijzigende klimaat (meer regen, zwaardere buien, langdurige droogte, hogere temperaturen, zwaardere stormen) is een belangrijk onderwerp dat extra aandacht vraagt.

Wat zeggen de inwoners?

“Zorg voor meer recreatiemogelijkheden: uitbreiden wandelpadennet en reguleer mountainbikers via een eigen route”

“Ik zou het leuk vinden als er een gezamenlijk voedselbos, boomgaard of moes- of kruidentuin tuin in het dorp zou zijn”

Wat willen we bereiken?

Onze omgeving is mooi groen ingericht en goed onderhouden. De omgeving dempt de gevolgen van klimaatverandering. De omgeving nodigt mensen uit om naar buiten te gaan, elkaar te ontmoeten, samen dingen te organiseren en te bewegen. Dit geldt voor de dorpen en voor het gebied eromheen.

Wat is onze inzet?

1. We zorgen voor groene, klimaatbestendige en leefbare dorpen.
2. Verbeteren en uitbreiden van ruimte voor ontmoeten, bewegen, spelen en sporten in groen en landschap
3. We verbeteren en herstellen de samenhang tussen dorpen en landschap.

Wat gaan we doen?

1. Leefbare en klimaatbestendige dorpen:

Maak per kern een vergroeningsplan met aandacht voor klimaat, leefbaarheid, recreatief medegebruik, cultuurhistorie en biodiversiteit. Enkele voorbeelden: aanleggen van groene ontmoetingsplekken, vergroening van tuinen en erven, behoud van bestaande bomen en

waardevolle oude struiken, versterken van de kwaliteit en het aantrekkelijke karakter van het dorpsgroen.

2. Ontmoeten, bewegen, spelen en sporten:

- Maak een plan voor het verbeteren van speelmogelijkheden voor kinderen door speelaanleidingen in het groen.
- Maak een plan voor verbeteren van beweegmogelijkheden met extra aandacht voor ouderen.

3. Samenhang tussen dorpen en omgeving

- Onderzoek de mogelijkheden van herstel van het jaagpad langs de Oude IJssel.
- Onderzoek de mogelijkheden van herstel en aanvulling van het historische, groene padennetwerk op basis van een padenplan. Heb aandacht voor groene ommetjes vanuit de dorpen, verbeter de toegankelijkheid voor minder-validen. Laat het samen gaan met landschapsherstel, landschapsontwikkeling en landbouwtransitie

7. Landbouw

Wat verstaan we eronder?

Landbouw is van oudsher een belangrijke speler op het Nederlandse platteland, niet alleen voor voedselproductie, maar ook voor het ontstaan van karakteristieke landschappen met bijbehorende natuur en nauwe sociale banden tussen boerderijen, dorpen en landgoederen.

Hierin is sinds de jaren '50 van de vorige eeuw stapsgewijs veel veranderd: een primair economische benadering van het boerenbedrijf heeft in de loop van decennia geleid tot een veel hogere voedselproductie. Maar het is gepaard gegaan met een zwaardere belasting van het milieu, het verdwijnen van karakteristieke landschappen en afname van biodiversiteit. Door de schaalvergroting is ook de afstand tussen boer en burger veel groter geworden.

Inmiddels loopt de landbouw tegen de grenzen aan van de draagkracht van het milieu en wordt steeds duidelijker dat een toekomstgerichte en volhoudbare landbouw vraagt om een andere, nieuwe aanpak. De verantwoording hiervoor rust niet alleen op de schouders van de boer, maar is iets waar de gehele maatschappij aan moet werken.

Deze ontwikkeling gaat uiteraard niet voorbij aan Keppel en Eldrik, waar met name het Eldrikse gebied rijk is aan diverse grote veehouderijen. Hier is het de komende decennia een uitdaging om te werken aan een transitie naar duurzame landbouw, waarbij gelijktijdig ruimte komt voor herstel van landschaps- en natuurwaarden en de sociale banden tussen boeren en burgers.

Wat zeggen de inwoners?

“Boeren zijn belangrijk voor de identiteit van ons gebied. Maak plannen daarom samen met hen”

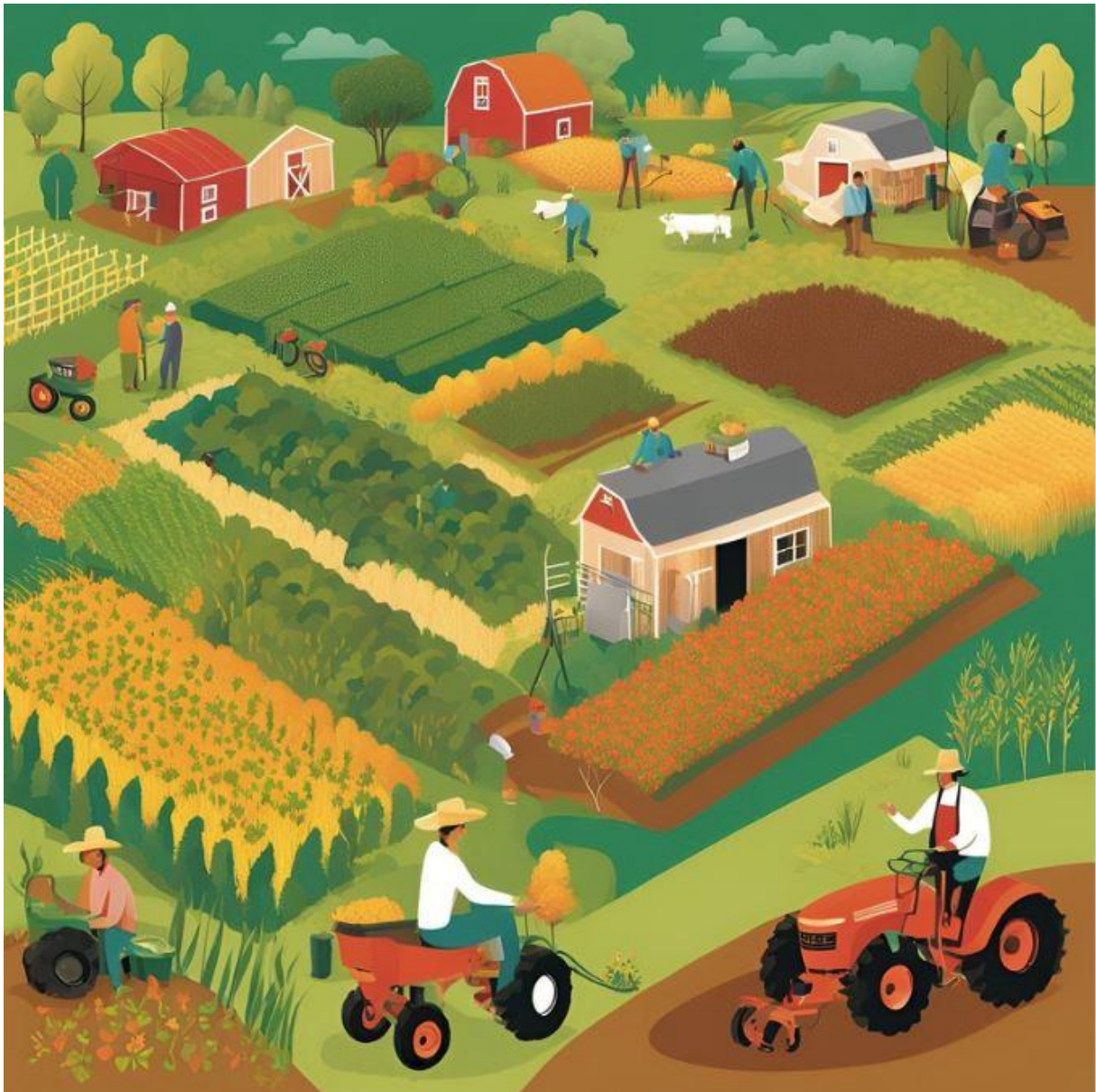
“Versterk het contact tussen boeren en burgers. Boeren werken in en aan onze woonomgeving en burgers kunnen een rol spelen in de transitie naar duurzame landbouw”

“Geef boeren een rol in het beheer van het landschap zodat het onderdeel kan worden van hun nieuwe verdienmodel”

Wat willen we bereiken?

Landbouw is belangrijk voor de economie in het buitengebied. De landbouwsector vernieuwt en ontwikkelt zich naar verschillende manieren van duurzaam boeren. Hierbij gaat de manier van produceren goed samen met de natuur, het landschap en de recreatie. Dit versterkt en verrijkt de omgeving.

Bij de landbouw ligt de focus op het maken van (lokale) kringlopen, nieuwe manieren van produceren en alternatieve landbouwproducten. Waar mogelijk worden de producten verkocht in de regio. Landbouw is belangrijk voor de identiteit van het buitengebied. De vernieuwing in de landbouw bevordert de sociale contacten tussen inwoners van Eldrik en de dorpen.

Wat is onze inzet?

1. Zorgen voor economisch gezonde en toekomstgerichte landbouwbedrijven
2. Versterken van de sociale en fysieke verbinding tussen dorpen en buitengebied
3. Werken aan een aantrekkelijk en biodivers agrarisch landschap.

Wat gaan we doen?

1. Toekomstgerichte landbouwbedrijven:

- Organiseer inspiratie- en ideeënbijeenkomsten voor landbouwinitiatieven
- Onderzoek de kansen voor agrarische concepten, waarin boeren en afnemers samenwerken (<https://herenboeren.nl>)
- Ontwikkel een lokaal 'landbouwakkoord'.

2. Verbinding tussen dorpen en buitengebied

- Onderzoek de aanleg van nieuwe (of herstel verdwenen) wandel- en fietspaden in het agrarische buitengebied, met verbinding naar de dorpen
- Ontwikkel lokale afzetmogelijkheden van agrarische producten

3. Agrarisch landschap.

- Maak een landschapsplan waarin aandacht voor cultuurhistorie, biodiversiteit, klimaat, leefbaarheid en recreatief medegebruik in samenhang met of als onderdeel van landbouwkundige bedrijvigheid. Herstel en versterk landschapselementen zoals bomenrijen, knotbomen, hakhout, kleine bosjes, hooilanden, oude rivierarmen en laagtes. Gezamenlijk op te pakken met de werkgroep "Groen, natuur en landschap".

8. Verkeer en mobiliteit

Wat verstaan we eronder?

Keppel en Eldrik wordt doorkruist door verkeersaders die de Achterhoek verbinden met de rest van het land. Deze verkeersaders hebben invloed op de leefbaarheid in de dorpen en buiten de bebouwde kom. Een toenemende verkeersdruk zorgt voor geluidsoverlast, uitstoot van schadelijke gassen en onveiligheid voor alle deelnemers aan het verkeer. Dit heeft een negatieve impact op de leefbaarheid van onze woonomgeving.

Ook in de dorpskernen en op de kleinere plattelandswegen is het soms drukker dan wenselijk. Sluipverkeer en landbouwvoertuigen zorgen ervoor dat – zeker als het verkeer hard rijdt of veel geluid maakt – de inwoners zich minder veilig voelen in het verkeer.

Wat zeggen de inwoners?

- *“Ik voel me onveilig op de Rijksweg, met name de ventweg. Files en de grote landbouwvoertuigen op de weg zorgen met regelmaat voor gevaarlijke situaties”*
- *“Het probleem van het verkeer in de Dorpsstraat, sluipverkeer op de Eldrikseweg is eigenlijk een regionaal probleem: verkeer in de regio loopt vast op de A12 en A18 en kiest dan voor alternatieve routes”*
- *“Sluipverkeer: de wegen in de bebouwde kom zijn erg druk en gevaarlijk! Er wordt te hard gereden, er zijn geen trottoirs en geen voetganger-zones”*

Wat willen we bereiken?

In de woonstraten van onze dorpen zijn auto's te gast. Deze straten zijn in gebruik voor lokaalverkeer. De Rijksweg is de regionaal verbindende verkeersweg vanuit de dorpen naar het oosten (Doetinchem) en westen (Doesburg, Dieren). De inrichting van de woonstraten en de verkeersweg nodigt uit tot rustig rijgedrag en ondersteunt de dorpse uitstraling. De overlast van geluid, trillingen en fijnstof voor inwoners is zo gering mogelijk. Voetgangers en fietsers krijgen voorrang en kunnen zich veilig verplaatsen en eenvoudig oversteken. Goede openbare vervoersverbindingen naar de regio en mogelijk gebruik van (elektrische) deelauto's dragen bij aan de mobiliteit voor alle inwoners.

Wat is onze inzet?

1. We zorgen voor verkeersveilig ingerichte straten en wegen, passend bij het dorps karakter.
2. We lossen knelpunten op en beperken de overlast van regionaal verkeer.
3. We realiseren veilige verbindingen en oversteekplaatsen voor voetgangers en fietsers

Wat gaan we doen?

1. Straten en wegen
 - a. Richt de woonstraten in als 'leefstraten' met dorpskarakter. Daarbij is de auto te gast. Voetgangers en fietsers krijgen ruim baan. Breng extra groenelementen aan, pas verschillende stenen toe in plaats van asfalt. Overweeg inrichting van straten als woonerf.
 - b. Voer op de Rijksweg snelheid beperkende maatregelen in. Verlaag de snelheid in de bebouwde kom van Laag-Keppel naar 30 km, en ter hoogte van Hoog-Keppel naar 50 km.
 - c. Vul de laanbeplanting langs de Rijksweg aan tussen het kruispunt met de Hummeloseweg (Laag-Keppel) en het kruispunt met de Burgemeester Vrijlandweg (Hoog-Keppel). Dit versterkt het groene dorpskarakter.

d. Onderzoek de overlast van het landbouwverkeer in de dorpen. Kom in samenspraak met alle betrokkenen tot gezamenlijke afspraken.

2. Regionaal verkeer

a. Stel een plan op voor de Dorpsstraat en Hummeloseweg om regionaal verkeer tussen Doetinchem en Zutphen te weren, maar handhaaf lokaalverkeer tussen Hummelo en Wehl.

b. Blijf pleiten voor de aanleg van een nieuwe brug over de Oude IJssel als onderdeel van een wegverbinding tussen Hummelo en Wehl.

c. Stel een plan op om sluipverkeer te weren op de IJsselweg, Jonker Emilweg, Burgemeester Vrijlandweg, Monumentenweg en Prinsenweg.

d. Stel een plan op om hard rijden op de Eldrikseweg te beletten, maar hou ruimte voor het landbouwverkeer.

3. Oversteekplaatsen voor voetgangers en fietsers.

a. Maak een plan voor extra oversteekplaatsen op de Rijksweg te Laag- Keppel

9. Energietransitie

Wat verstaan we eronder?

Klimaatverandering zoals we dat de laatste 40 jaar herkennen is het gevolg van menselijk handelen; het gebruik van fossiele brandstoffen. Klimaatverandering is een bedreiging voor het welzijn en zelfs het voortbestaan van de mens. Daarom is het ieders verantwoordelijkheid het gebruik van (fossiele) energie tegen te gaan.

Steeds meer mensen gebruiken echter steeds meer energie. Energieverbruik gaat samen met gemak. Het terugdringen van energieverbruik vergt dus een inspanning op alle aspecten van ons leven: wonen, werken, mobiliteit, communicatie. Het vergt dus afstand doen van een deel gemak, gewoonte, luxe.

Gemeente Brockhorst streeft naar een energie-neutrale situatie in 2050. Het plan daartoe moet in 2030 klaar zijn. Het moet voldoen aan de omgevingsvisie, dat wil zeggen: het moet ruimte geven aan de aanleg van concrete voorzieningen en het moet de samenleving versterken. De maatregelen moeten draagvlak hebben en moeten leiden tot een situatie waarin geen gebruik meer wordt gemaakt van aardgas.

Wat zeggen de inwoners?

- *“Graag willen we participeren in een gemeenschappelijk project om energie op te wekken en op te slaan.”*
- *“Ik steun alle initiatieven die structureel bijdragen aan de energietransitie, mits rekening wordt gehouden met de leefomgeving van bewoners.”*
- *“Wij willen het overschot aan opgewekte energie slim benutten door collectieve opslag in accu's, warmwater, stenen of door elektrische auto's.”*

Wat willen we bereiken?

Onze dorpen zijn energieneutraal. Alle energie die we nodig hebben, wekken we zelf op en is hernieuwbaar. Opgewekte energie die we niet direct nodig hebben slaan we tijdelijk op. Opwek en opslag van energie regelen we samen met elkaar op straat-, buurt- en dorpsniveau. De plannen zijn efficiënt, haalbaar en laagdrempelig zodat iedereen hieraan mee kan doen. We gaan slim en zuinig om met de beschikbare energie.

Voor renovatie, uitbreiding of nieuwbouw van onze huizen gebruiken we natuurlijke bouwmaterialen die zoveel mogelijk lokaal zijn geproduceerd.

Wat is onze inzet?

1. We brengen per gebouw in kaart wat er nodig is om het aardgasvrij te maken, inclusief de planning en financiering.
2. We onderzoeken per wijk of straat of een gezamenlijke aanpak mogelijk is voor het opwekken en opslaan van energie.

3. We zorgen voor draagvlak op het niveau van meebeslissen als het gaat om voorzieningen van algemeen belang. We betrekken bewoners actief via verschillende vormen van participatie: informeren, raadplegen, adviseren, samen uitvoeren, meebeslissen of zelf doen.
4. We zorgen ervoor dat alle woningen goed geïsoleerd zijn en we gaan bewust en efficiënt met energie om.

Wat gaan we doen?

1. Elektrificatie van verwarming
Een concreet, gedeeld plan van aanpak per adres, inclusief financieringsplan
2. Collectieve vormen van energie-opwek en -opslag
Een concreet, gedeeld plan van aanpak per straat of buurt, inclusief financieringsplan
3. Voorzieningen van algemeen belang.
Een concreet, gedeeld plan van aanpak voor een democratisch proces wat moet leiden tot een gebiedsgericht plan waarin algemene voorzieningen ruimtelijk en financieel zijn ingebed en negatieve effecten zijn gecompenseerd. Hierbij dient vooraf te zijn aangegeven wat de onderhandelingsruimte is en wat de algemeen geldende randvoorwaarden zijn.
4. Monumentale panden: per gebouw is inzichtelijk wat gedaan dient te worden om het aardgasvrij te maken. Een concreet, gedeeld plan van aanpak, inclusief financieringsplan

10. Organisatie en uitvoering

Dit hoofdstuk geeft een voorzet hoe we uitvoering willen gaan geven aan het dorpsontwikkelingsplan: een aantal werkgroepen per thema die aan de slag gaan met het doen en uitwerken van concrete plannen en activiteiten en een 'regiegroep' die de grote lijnen in de gaten houdt en de samenhang tussen de activiteiten en projecten bewaakt. De precieze vormgeving moet in de praktijk gaan ontstaan.

Om het dorpsontwikkelingsplan goed uit te voeren, werken we met een duidelijke structuur. We maken gebruik van een regiegroep en meerdere werkgroepen, elk met hun eigen thema.

De regiegroep

De regiegroep houdt het overzicht en zorgt dat alle werkgroepen goed samenwerken. Ze kijkt of de plannen passen bij wat we als dorp belangrijk vinden. De beschreven waarden (zie H2) zijn hierbij leidend.

De regiegroep bestaat uit:

- 1-2 bestuursleden van de dorpsraad
- 1 lid uit elke werkgroep

De regiegroep komt éénmaal per kwartaal samen om de voortgang te bespreken en zo overzicht te houden over het werk van de verschillende werkgroepen.

De werkgroepen

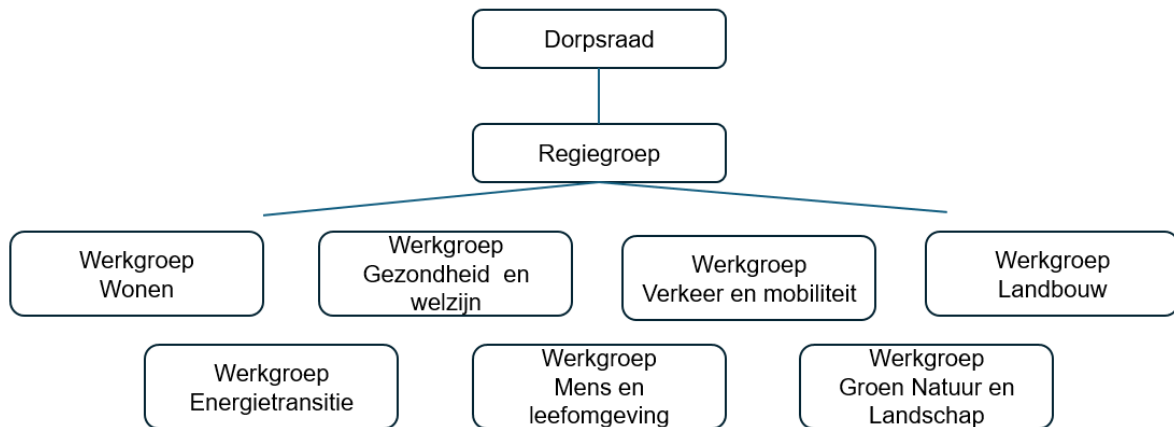
Voor elk thema uit het plan is er een werkgroep. Hierin zitten inwoners uit de dorpen die willen meedenken en meewerken.

Elke werkgroep:

- Bedenkt en werkt aan de acties die uitwerking geven aan het thema
- Kijkt of de plannen passen bij de centrale waarden (zie H2)
- Gebruikt daarbij het spinnenwebmodel als hulpmiddel (zie H2)
- Overlegt met de regiegroep
-

De werkgroepen voeren hun taken zelfstandig uit, maar stemmen regelmatig af met de regiegroep. Ze bepalen zelf wanneer en hoe vaak ze bijeenkomen. De regiegroep koppelt 4x per jaar terug naar de dorpsraad.

Onderstaande schema geeft een beeld van de voorgestelde organisatiestructuur:

Let op: dit is een eerste aanzet voor de organisatie-structuur en de te volgen werkwijze. De bedoeling is om in de praktijk al werkenderwijs tot de meest passende manier van werken te komen.

BIJLAGEN

Bijlage 1 Keppel en Eldrik in cijfers

Bijlage 2 Leden werkgroep DOP

• Ronald van Eck	voorzitter, gezondheid en welzijn
• Nellie van der Pasch	wonen
• Lenie Quint	welzijn
• Henriët Wolbers	groen, natuur en landschap + mens en leefomgeving
• Rick Lieverse	groen, natuur en landschap + landbouw
• Jos Beumer	energietransitie
• Toon kort	secretariaat, wonen
• Andre Huykman	landbouw
• Roeland van der Velden	verkeer en mobiliteit
• Eric Zuiddwijk	verkeer en mobiliteit